

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ЧАНЄВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF CHANYEV v. UKRAINE)**

(Заява № 46193/13)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

9 жовтня 2014 року

ОСТАТОЧНЕ

09/01/2015

Це рішення набуло статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Чанєв проти України»,

Європейський Суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Марк Віллігер (Mark Villiger), Голова,
Енн Пауер-Форд (Ann Power-Forde),
Ганна Юдківська (Ganna Yudkivska),
Вінсент А. де Гаetano (Vincent A. De Gaetano),
Андре Потоцькі (André Potocki),
Хелена Єдерблум (Helena Jäderblom),
Алеш Пейхал (Aleš Pejchal), судді,

та Клаудія Вестердік (Claudia Westerdiek), Секретар Секції,
після обговорення за зачиненими дверима 16 вересня 2014 року
постановляє таке рішення, що було прийнято у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявою (№ 46193/13), яку 9 липня 2013 року подав до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) громадянин України, пан Юрій Васильович Чанєв (далі – заявник).

2. Інтереси заявника представляв пан Д.С. Златі, юрист, який практикує у м. Рені. Уряд України (далі – Уряд) представляла його Уповноважений, пані Н. Севастьянова, з Міністерства юстиції України.

3. 3 вересня 2013 року про заяву було повідомлено Уряд.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився у 1983 році і проживає у м. Ізмаїл.

5. 28 листопада 2012 року заявника було затримано працівниками міліції за підозрою у вбивстві пана С., вчиненого раніше того ж дня.

6. 30 листопада 2012 року слідчий суддя Ренійського районного суду Одеської області обрав заявникові в якості запобіжного заходу тримання під вартою до 27 січня 2013 року.

7. 25 січня 2013 року слідчий суддя продовжив досудове тримання заявника під вартою до 27 лютого 2013 року.

8. 26 лютого 2013 року у справі заявника було затверджено обвинувальний акт.

9. 27 лютого 2013 року прокуратура передала до суду обвинувальний акт та матеріали кримінальної справи.

10. 28 лютого 2013 року захисник заявника звернувся до начальника Ізмаїльського СІЗО з клопотанням про негайне звільнення заявника з огляду на те, що призначений судом період тримання під вартою закінчився 27 лютого. Листом від тієї ж дати начальник Ізмаїльського СІЗО відповів захиснику заявника, що згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України після передачі матеріалів кримінальної справи до суду першої інстанції саме суд вирішує питання щодо продовження тримання заявника під вартою.

11. Того ж дня захисник поскаржився до прокуратури про незвільнення заявника адміністрацією СІЗО. У відповідь на цей лист прокуратура Одеської області повідомила захисника заявника, що досудове тримання заявника під вартою було продовжено у січні 2013 року до 27 лютого 2013 року, а в останню дату матеріали кримінальної справи щодо заявника було передано до суду першої інстанції, тому прокуратура вважала, що права та інтереси заявника не було порушено.

12. 11 березня 2013 року захисник подав клопотання про звільнення заявника слідчому судді. Він зазначив, що строк призначеного суддею досудового тримання заявника під вартою закінчився 27 лютого 2013 року і щодо продовження тримання заявника під вартою не було прийнято жодного нового рішення.

13. 14 березня 2013 року слідчий суддя відмовив у задоволенні клопотання. Посилаючись на частину 3 статті 331 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК), суддя зазначив, що у дату закінчення тримання заявника під вартою – тобто 27 лютого 2013 року, – його кримінальну справу було передано до суду першої інстанції, який має два місяці для вирішення питання щодо продовження тримання заявника під вартою. Суддя дійшов висновку, що підстав для звільнення заявника 28 лютого 2013 року не було.

14. 25 березня 2013 року апеляційний суд Одеської області залишив ухвалу від 14 березня 2013 року без змін.

15. 15 квітня 2013 року Ізмаїльський міськрайонний суд Одеської області провів підготовче судове засідання та постановив продовжити тримання заявника під вартою.

16. 21 жовтня 2013 року заявника було визнано винним у вбивстві та призначено покарання у вигляді позбавлення волі строком на одинадцять років.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

A. Конституція

17. У відповідних положеннях Конституції зазначено таке:

Стаття 29

«Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

...

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.»

B. Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК) 2012 року

18. У відповідних положеннях КПК зазначено таке:

Стаття 176

Загальні положення про запобіжні заходи

«1. Запобіжними заходами є:

...

(5) тримання під вартою.

...

4. Запобіжні заходи застосовуються: під час досудового розслідування – слідчим суддею за клопотанням слідчого, погодженим з прокурором, або за клопотанням прокурора, а під час судового провадження – судом за клопотанням прокурора.»

Стаття 197

Строк дії ухвали про тримання під вартою, продовження строку тримання під вартою

«1. Строк дії ухвали слідчого судді, суду про тримання під вартою або продовження строку тримання під вартою не може перевищувати шістдесяті днів.

...

3. Строк тримання під вартою може бути продовжений слідчим суддею в межах строку досудового розслідування в порядку, передбаченому цим Кодексом...»

Стаття 203

Негайне припинення дії запобіжних заходів

«1. Ухвала про застосування запобіжного заходу припиняє свою дію після закінчення строку дії ухвали про обрання запобіжного заходу, ухвалення виправдувального вироку чи закриття кримінального провадження в порядку, передбаченому цим Кодексом.»

Стаття 206

Загальні обов'язки судді щодо захисту прав людини

«1. Кожен слідчий суддя суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться особа, яка тримається під вартою, має право постановити ухвалу, якою зобов'язати будь-який орган державної влади чи службову особу забезпечити додержання прав такої особи.

2. Якщо слідчий суддя отримує з будь-яких джерел відомості, які створюють обґрунтовану підозру, що в межах територіальної юрисдикції суду знаходиться особа, позбавлена свободи за відсутності судового рішення він зобов'язаний постановити ухвалу, якою має зобов'язати будь-який орган державної влади чи службову особу, під вартою яких тримається особа, негайно доставити цю особу до слідчого судді для з'ясування підстав позбавлення свободи.

3. Слідчий суддя зобов'язаний звільнити позбавлену свободи особу, якщо орган державної влади чи службова особа, під вартою яких тримається ця особа, не надасть судові рішення, яке набрало законної сили, або не доведе наявність інших правових підстав для позбавлення особи свободи.

...

5. Незалежно від наявності клопотання слідчого, прокурора, слідчий суддя зобов'язаний звільнити особу, якщо орган державної влади чи службова особа, під вартою яких трималася ця особа, не доведе:

(1) існування передбачених законом підстав для затримання особи без ухвали слідчого судді, суду...»

Стаття 315

Вирішення питань, пов'язаних з підготовкою до судового розгляду

«...»

3. Під час підготовчого судового засідання суд за клопотанням учасників судового провадження має право обрати, змінити чи скасувати заходи забезпечення кримінального провадження, в тому числі запобіжний захід, обраний щодо обвинуваченого. При розгляді таких клопотань суд додержується правил, передбачених розділом II цього Кодексу. За відсутності зазначених клопотань сторін кримінального провадження застосування заходів забезпечення кримінального провадження, обраних під час досудового розслідування, вважається продовженим.»

Стаття 331

Обрання, скасування або зміна запобіжного заходу в суді

«1. Під час судового розгляду суд за клопотанням сторони обвинувачення або захисту має право своєю ухвалою змінити, скасувати або обрати запобіжний захід щодо обвинуваченого.

...

3. Незалежно від наявності клопотань суд зобов'язаний розглянути питання доцільності продовження тримання обвинуваченого під вартою до спливу двомісячного строку з дня надходження до суду обвинувального акта ... чи з дня застосування судом до обвинуваченого запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою...»

III. ВІДПОВІДНІ ДОКУМЕНТИ РАДИ ЄВРОПИ

19. Комітет міністрів Ради Європи, який згідно з пунктом 2 статті 46 Конвенції здійснює нагляд за виконанням рішень Суду, на даний час розглядає питання щодо виконання Україною рішення Суду від 10 лютого 2011 року у справі «Харченко проти України» (*Kharchenko v. Ukraine*, заява № 40107/02), у якому стисло наведено недоліки законодавства України щодо тримання осіб під вартою. Одним з висвітлених у цьому рішенні недоліків було тримання осіб під вартою без жодного судового рішення у період від закінчення досудового розслідування до початку судового розгляду. Згідно з опублікованою на веб-сайті Комітету інформацією справа зараз знаходиться під «поширеним наглядом». Останні події щодо виконання цього рішення відбувалися у лютому-березні 2013 року. 21 лютого 2013 року Уряд України надав оновлений План дій, у якому повторно зазначив, що Парламент ухвалив новий Кримінальний процесуальний кодекс України, який набрав чинності та значною мірою усунув недоліки законодавства, що лежали в основі системних порушень статті 5 Конвенції. На своєму 1164-ому засіданні (5-7 березня 2013 року) Комітет міністрів серед іншого зазначив, що стосовно відповідних законодавчих змін потрібні додаткові роз'яснення українських органів влади.

ПРАВО

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 5 КОНВЕНЦІЇ

20. Заявник скаржився, що перебував під вартою з 28 лютого до 15 квітня 2013 року без жодного рішення суду, що органи державної пенітенціарної служби не звільнили його, а органи прокуратури та суд не відреагували на його незаконне тримання під вартою. Він посилався на підпункт «с» пункту 1 статті 5 Конвенції у якому зазначено таке:

«1. . Кожен має право на свободу та особисту недоторканність. Нікого не може бути позбавлено свободи, крім таких випадків і відповідно до процедури, встановленої законом:

...

(с) законний арешт або затримання особи, здійснене з метою допровадження її до компетентного судового органу за наявності обґрунтованої підозри у вчиненні нею правопорушення або якщо обґрунтовано вважається необхідним запобігти вчиненню нею правопорушення чи її втечі після його вчинення...»

А. Прийнятність

21. Суд зазначає, що заява не є явно необґрунтованою у розумінні підпункту «а» пункту 3 статті 35 Конвенції. Він також зазначає, що вона не є непринятною з будь-яких інших підстав. Тому вона має бути визнана прийнятною.

В. Суть

22. Заявник стверджував, що за статтею 29 Конституції України ніхто не може триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду, а у його випадку такого рішення, яке б охоплювало період з 28 лютого до 15 квітня 2013 року, не було. На його думку, передача слідчими органами справи до суду не могла виправдати тримання його під вартою без судового рішення. Він стверджував, що адміністрація СІЗО повинна була звільнити його 27 лютого 2013 року, коли закінчився строк дії останньої ухвали про тримання його під вартою. Більше того, органи прокуратури та суд повинні були відреагувати на незаконне тримання його під вартою, проте не зробили цього.

23. Уряд стверджував, що для тримання заявника під вартою існували законні підстави. Уряд зазначив, що станом на 27 лютого 2013 року – дату, коли кримінальну справу було передано до суду, – заявник знаходився під юрисдикцією суду першої інстанції і тримання його під вартою відповідало вимогам національного законодавства. Він посилався на частину 3 статті 331 Кримінального процесуального кодексу України, якою передбачено, що суд першої інстанції має розглянути обґрунтованість продовження тримання обвинуваченого під вартою протягом двох місяців з дня надходження до суду обвинувального акта. Уряд також зазначав, що суд розглянув законність тримання заявника під вартою після 27 лютого 2013 року під час підготовчого засідання 15 квітня 2013 року та встановив відсутність підстав для звільнення заявника.

24. Суд повторює, що слово «законний» і словосполучення «відповідно до процедури, встановленої законом» у пункті 1 статті 5

Конвенції за своєю суттю відсилають до національного законодавства та встановлюють зобов'язання забезпечувати дотримання його матеріально-правових і процесуальних норм. І хоча саме національні органи, і у першу чергу суди, повинні тлумачити і застосовувати національне законодавство, Суд може перевірити, чи було дотримано національного закону у розумінні цих положень Конвенції (див. серед багатьох інших джерел рішення у справі «Ассанідзе проти Грузії» (*Assanidze v. Georgia*) [ВП], заява № 71503/01, п. 171, ЕСЧР 2004-II).

25. Однак «законність» тримання під вартою за національним законом є важливим, але не завжди вирішальним чинником. Окрім цього Суд повинен переконатись, що тримання під вартою упродовж періоду, який розглядається, відповідало меті пункту 1 статті 5 Конвенції, яка полягає в недопущенні позбавлення особи свободи у свавільний спосіб. Більше того, Суд також має з'ясувати, чи відповідає Конвенції національне законодавство і, зокрема, його загальні принципи, які сформульовані в законодавстві чи впливають з нього (див. рішення від 24 жовтня 1979 року у справі «Вінтерверп проти Нідерландів» (*Winterwerp v. the Netherlands*), п. 45, Series A № 33).

26. Суд раніше вже розглядав низку недоліків щодо досудового тримання підозрюваних під вартою в Україні, які наведено у вищезазначеному рішенні у справі «Харченко проти України» (*Kharchenko v. Ukraine*), п. 98). Одним з таких проблемних питань була практика тримання осіб під вартою без жодного судового рішення протягом періоду після закінчення розслідування та до початку судового розгляду. Така практика, яка відповідно до практики Суду становить порушення пункту 1 статті 5 Конвенції, була визнана такою, що має системний характер та походить з прогалин у законодавстві (там само).

27. Обставини цієї справи відрізняються від попередніх справ проти України тим, що кримінальне провадження щодо заявника здійснювалось відповідно до нового Кримінального процесуального кодексу України, який набрав чинності 19 листопада 2012 року. Суд зазначає, що новий КПК було розроблено, серед іншого, для усунення недоліків законодавства, що лежать в основі системних порушень статті 5 Конвенції (див. пункт 19). Тому, незважаючи на чіткість своєї практики щодо незаконності тривалого тримання під вартою без жодного судового рішення, Суд змушений більш детально розглянути цю скаргу.

28. Суд зазначає, що за новим КПК вибір запобіжних заходів, що обираються у кримінальному провадженні, довірено двом різним судовим інстанціям: слідчому судді під час досудового розслідування та судді, який розглядає справу, під час судового розгляду (див. статті 176 та 197 КПК; пункт 18). Тому розподіл компетенцій між вищезазначеними особами чітко позначений моментом, коли

розслідування закінчено, обвинувальний акт затверджено і кримінальну справу передано на розгляд суду. Уряд підтвердив цю позицію у своїх зауваженнях (див. пункт 23). Незважаючи на це, після передачі справи на розгляд суду слідчий суддя може перевіряти підстави позбавлення обвинуваченого свободи (див. статтю 206 КПК, пункт 18).

29. У цій справі запобіжний захід у вигляді тримання заявника під вартою під час досудового слідства до 27 лютого 2013 року було обрано слідчим суддею. У той день кримінальну справу щодо заявника було передано до суду першої інстанції, який прийняв справу до своєї юрисдикції та повноваження щодо обрання заявникові запобіжних заходів. Проте суд першої інстанції протягом близько півтора місяця (з 27 лютого до 15 квітня 2013 року) не розглядав питання щодо продовження тримання заявника під вартою, а заявник залишався під вартою, хоча статтею 203 КПК чітко передбачено, що усі ухвали про застосування запобіжного заходу втрачають чинність одразу після закінчення строку їхньої дії (див. пункт 18). Усі скарги заявника щодо незаконності досудового тримання його під вартою без судового рішення та його клопотання про звільнення було залишено без задоволення на тій підставі, що тримання його під вартою здійснювалося відповідно до закону. Зокрема, слідчий суддя залишив скаргу заявника без задоволення, стверджуючи, що у суду першої інстанції було два місяці для вирішення питання щодо продовження тримання його під вартою відповідно до частини 3 статті 331 КПК (див. пункти 13, 18 та 23). Таким чином, національні органи влади вважали, що порушення права заявника на свободу не було, незважаючи на той явний факт, що його тримали під вартою протягом півтора місяця без жодного судового рішення. До того ж вони посилалися на положення КПК як на такі, що допускають існування такої ситуації.

30. Щодо цього питання Суд із занепокоєнням зазначає, що новий Кримінальний процесуальний кодекс України, на відміну від звіту Уряду Комітетові міністрів (див. пункт 19), чітко та точно не врегульовує питання щодо тримання особи під вартою у період після закінчення досудового розслідування та до початку судового розгляду. Отже, частиною 3 статті 331 КПК передбачено, що суд першої інстанції має двомісячний строк для вирішення питання щодо продовження тримання обвинуваченого під вартою, навіть якщо вже закінчився строк дії попередньої ухвали про тримання під вартою, постановленої слідчим суддею, як це мало місце у цій справі.

31. Вищезазначених міркувань достатньо для того, щоб Суд міг дійти висновку, що чинне законодавство дозволяє продовження тримання підозрюваного під вартою без судового рішення протягом періоду тривалістю до двох місяців та що ці положення застосовувалися у справі заявника, який знаходився під вартою без

ухвали суду про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у період з 28 лютого до 15 квітня 2013 року.

Відповідно, було порушення пункту 1 статті 5 Конвенції.

II. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 46 КОНВЕНЦІЇ

32. Перед тим, як розглянути вимоги щодо справедливої сатисфакції, подані заявником за статтею 41 Конвенції, та зважаючи на обставини справи, Суд вважає за необхідне визначити, які наслідки можуть випливати зі статті 46 Конвенції для держави-відповідача. У статті 46 Конвенції зазначено таке:

«1. Високі Договірні Сторони зобов'язуються виконувати остаточні рішення Суду в будь-яких справах, у яких вони є Сторонами.

2. Остаточне рішення Суду передається Комітетові міністрів, який здійснює нагляд за його виконанням.»

33. Суд повторює, що стаття 46 Конвенції, як її тлумачать у світлі статті 1 Конвенції, покладає на державу-відповідача юридичний обов'язок вжити під наглядом Комітету міністрів належні заходи загального або індивідуального характеру з метою забезпечення права заявника, яке Суд визнав порушеним. Таких заходів також необхідно вживати щодо інших осіб, які опинилися у становищі заявника, шляхом вирішення проблем, що призвели до встановлення Судом порушення (див. серед багатьох інших джерел рішення від 11 квітня 2013 року у справі «Веренцов проти України» (*Vyrentsov v. Ukraine*), заява № 20372/11, п. 94.). На цьому обов'язку постійно наголошує Комітет міністрів, здійснюючи нагляд за виконанням рішень Суду. Хоча Суд не зобов'язаний визначати, які саме заходи для виправлення ситуації доцільно вжити державі-відповідачу, завдання Суду полягає у сприянні швидкому та ефективному усуненню недоліку, виявленого в національній системі захисту прав людини (див. рішення у справі «Дриза проти Албанії» (*Driza v. Albania*), заява 33771/02, п. 125, ECHR 2007-XII (витяги)).

34. У цій справі Суд констатував порушення статті 5 Конвенції, яке відповідно до практики Суду у справах щодо України можна вважати системним. У справі «Харченко проти України» (*Kharchenko v. Ukraine*) Суд зазначив, що постійно констатує «порушення підпункту «с» пункту 1 статті 5 Конвенції щодо періодів, протягом яких тримання під вартою здійснювалося без відповідного судового рішення, особливо протягом періоду після закінчення слідства та до початку судового розгляду» (див. вищенаведене рішення у справі «Харченко проти України» (*Kharchenko v. Ukraine*), п. 98). Вважалося, що проблема походить з прогалини у законодавстві (див. там само), і державі-відповідачу було запропоновано вжити невідкладних заходів для

приведення її законодавства та практики у відповідність з висновками Суду щодо статті 5 Конвенції (там же, п. 101). Як показує ця справа, нове законодавство містить аналогічний недолік, і стосовно нового Кримінального процесуального кодексу України було виявлено таке ж порушення.

35. З огляду на вищенаведене Суд вважає, що найбільш доцільним способом вирішення вищенаведеного порушення є невідкладене внесення змін до відповідного законодавства з метою забезпечення відповідності національного кримінального процесу вимогам статті 5 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

36. Статтею 41 Конвенції передбачено:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію.»

A. Шкода

37. Заявник вимагав 50 000 євро відшкодування моральної шкоди.

38. Уряд вважав цю вимогу безпідставною, оскільки не було порушення прав заявника, та, у будь-якому разі, надмірною.

39. Зважаючи на конкретні обставини справи та здійснюючи оцінку на засадах справедливості, Суд присуджує заявнику 4500 євро відшкодування моральної шкоди, та додатково суму будь-яких податків, що можуть нараховуватися.

B. Судові та інші витрати

40. Заявник також вимагав 10 євро компенсації судових та інших витрат.

41. Уряд вважав цю вимогу необґрунтованою та не підтвердженою жодними документами.

42. Згідно з практикою Суду заявник має право на компенсацію судових та інших витрат лише якщо буде доведено, що такі витрати були фактичними і неминучими, а їхній розмір – обґрунтованим. У цій справі, зважаючи на наявні у нього документи та вищезазначені критерії, Суд присуджує суму, що вимагається, у повному обсязі.

С. Пеня

43. Суд вважає за належне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що було порушення пункту 1 статті 5 Конвенції;
3. *Постановляє*, що:
  - (a) упродовж трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити заявникові нижченаведені суми, які мають бути конвертовані у валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:
    - (i) 4 500 євро (чотири тисячі п'ятсот) євро відшкодування моральної шкоди та додатково суму будь-яких податків, що можуть нараховуватися;
    - (ii) 10 (десять) євро компенсації судових та інших витрат та додатково суму будь-яких податків, що можуть нараховуватися;
  - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на вищезазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 9 жовтня 2014 року відповідно до пунктів 2 та 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія Вестердік
(*Claudia Westerdiek*)
Секретар

Марк Віллігер
(*Mark Villiger*)
Голова